

Der har (chok!) altid eksisteret kvindelige kunstnere – Katy Hessel fortæller veloplagt deres historie

Elisabetta Sirani er en af de mange kvindelige kunstnere, der er blevet overset og negligeret gennem historien. Her ses et udsnit af maleriet "Fundet af Moses" fra 1665. Foto: Wikimedia

Bo Heimann
16.03.2024

BØGER // ANMELDELSE – Den britiske kunsthistoriker Katy Hessel har skrevet den bog om kvindelige kunstnere fra 1500-tallet til dag, der altid har manglet.

Historien om kunst uden mænd

Forfatter: Katy Hessel

Oversætter: af Ulla Oxvig

Forlag: Lindhardt & Ringhof. 544 sider. Udkom d. 7. marts 2024

På de 18 største kunstmuseer i USA udgør værker af kvindelige kunstnere blot 13 procent. På National Gallery i London udgør værker af kvindelige kunstnere – sidder du ned? – kun én procent. Selv kunstkere kender ikke navne som Sirani,

Gentilesche, Kauffman, Asava, Höch, Himid og Krasner, fordi det er navne på, ja, kvindelige kunstnere.

Kunsthistorien er med andre ord historien om mandlige kunstnere. Tilbage i 2015 gik det faktisk op for den britiske kunsthistoriker Katy Hessel, hvilket fik hende til at begynde @thegreatwomanartists på Instagram, der siden blev til podcasts af samme navn. Og i 2022 udgav hun bogen *The Story of Art Without Men*, der nu er udkommet på dansk ved Lindhardt & Ringhof. Det er vel egentlig bogen, der altid har manglet?

Det er ikke kun et vigtigt og oplysende, men også et læseværdigt opslagsværk, der giver indblik i omkring 300 mere eller mindre glemte kvindelige kunstnere. Hessel favner bredt og får guidende introduceret spændende navne indenfor ikke kun maleri men også for eksempel performance, installation og fotografi. Der er mange interessante navne at opdage. Hessel har bygget bogen op i fem perioder fra 1500 til i dag. Igennem dem vækker hun levende og detaljerige portrætter til live af den enkelte kunstner, der også kort bliver sat i social og samfundsmæssig kontekst.

Hver læser vil kunne få sine helt egne "aha-oplevelser". Måske vil det være de syv kunstnere, der blev nævnt i indledningen. Måske vil det være Mary Delany (1700-1788), der var pioner indenfor collage-processer, den afroamerikanske og født som slavegjort quiltemager Harriet Powers (1837-1909), der gjorde det i motiver fra Biblen, Käthe Kollwitz (1867-1945) med sin intense og barske ekspressionisme, veninderne Dora Maar (1907-1997) og Lee Miller (1907-1977), der arbejdede med surrealistiske udtryk i fotografiet, eller Jenny Saville (født 1970) med sine påtrængende malerier af korpulente og utilpassede kvindekroppe. Måske nogle af de mange andre.

Botanisk collage, *Passiflora laurifolia* L., af Mary Delany fra 1770'erne. Delany lavede omtrent 1000 detaljerede papircollager af blomster.

Katy Hessels værk skaber ny kunsthistorie

På denne måde får Hessel skrevet en ny kunsthistorie frem, der på sæt og vis nedbryder den kanon, hun selv er blevet undervist efter som kunsthistoriker. “Biblen” på området, E. M. Gombrichs *Kunstens Historie*, indeholdt ikke én kvindelig kunster, da den udkom første gang i 1950. Ikke én. Først i 16. udgave kom der en kvinde med.

Hessels pointe er, at kvindelige artister igennem tiden ikke kun havde umådeligt svært ved at få lov til at skabe og arbejde, men at de simpelthen også blev negligeret sidenhen af de skrivende (mestendels mandlige) kunsthistorikere. *Point taken* må man bare sige efter at have haft hendes bog i hænderne.

Der er heldigvis en større bevægelse inden for kunstverden i gang i disse år med diversitet og inklusion i centrum. Der har fx aldrig været så mange kvindelige museumsdirektører i Danmark som i dag. Og internationalt er nogle af de største kunstinstitutioner som fx Tate, Louvre, National Gallery of Art i Washington DC i dag ledet af kvinder.

Jenny Savilles maleri, *Torso*, fra 2004-2005. Foto: Wikimedia

Der er også i dag et helt anderledes blik på diversitet i forbindelse med indkøb til samlinger. I de seneste mange år har der desuden været mange 'kvindeudstillinger' af den ene eller anden afskygning på stort set alle danske museer. Så mange, at man(d) har taget sig i at tænke, om ikke selv de kvindelige inspektører snart må være sultne efter andre kuratoriske greb. Det kan i sidste ende ikke være nogens mål at lave udstillinger eller skrive kunsthistorie baseret på køn.

Men det er et kæmpestort efterslæb, der i disse år er i gang med at blive rettet op på. De kolde tal fra virkeligheden og Katy Hessels appetitvækkende bog viser, at der endnu er et godt stykke vej til en balance i en eller anden form, der kan gøre kunstneres køn mindre vigtige.

Læs også Bo Heimanns anmeldelse “Simone de Beauvoir: Posthumt spark til martyrernes klynken”.

Kunsthistorie

Kunsthistoriker

Bo Heimann

Bo Heimann, f. 1971, har som journalist og forfatter skrevet om eksistens, samfund og kultur i 25 år. Han er uddannet journalist fra DJH i 1997. Han er medstifter af Nordic Bildung. www.boheimann.com

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

POV International

OM POV

REDAKTION